

KURJER KRAKOWSKI.

D. 14 marca. 1835.

S O B O T A.

Pismo to kosztuje kwartalnie złp. 6 i wychodzi codziennie (wyjąwszy niedzielę i święta uroczyste po południu).

Tomasz de Obidzino S.
t.d.prof.na 1sze zało: bibliot. akad: dał zł. 60 co stanowiło jej pocz. 1518.

N° 60.

Ogłaszając prenumeratę na kwartał następny, Redakcyja Kurjera podwyższa cenę o złp. 1. dla pokrycia kosztów pisma tego, w tem przekonaniu, że łaskawi abonenci i czytelnicy życzą je nadal utrzymywać.— Prenumerować można w handlach pp. Kocha przy kościele P. M. Kaczmarskiego w Rynku., Schrejbera przy ulicy Gródzkiej, Maryi Oswald na Stradomiu.— Życzący odbierać w domu lub przez pocztę, płacą o 1. złp. więcej.

Austria. Piszą z Pragi 4 marca: „Gdy ś.p. Cesarz Franciszek przed dwoma laty przejeżdżał przez pięknie przystrojone ulice Pragi, wśród gęstych chmur zabłysnęło słońce, i odstąpiło nam widowisko, które rego tkliwe wspomnienie nasi potomkowie do późnych lat przechowają. Dnia 2 marca, b, r w tymże samym czasie niebo zaciemniło się nadzwyczajnie, gdy nasza nadzieja zgasła.

Francya. Jeden dziennik paryżki mówi: „Dziwnaby jednak rzecz była, gdybyśmy żadnego ministerium nie mieli. Oprócz tego, które jeszcze tymczasowo rządzi, mianują codziennie inne w gankach izby deputowanych, na giełdzie, w kawiarniach. Marszałek Soult wkrótce przybędzie do Paryża, starzec 70letni; a Sebastiani, zaledwie urzął Londyn, już na skrzydłach telegrafu powrócił; mimo tak wielu robotników ministerjum, jesteśmy bez ministrów w Paryżu, bez posłów w Londynie, w Wiedniu, w Turynie i Neapolu. Jednakże wszy-

stko idzie w śmieszenie! Kto zwycięży, czy Soult? czy Sebastiani? Czy ten, który pierwaj nadbiegnie rozwiąże dziwną szaradę? Prezesostwo w radzie ministrów staciek się nagrodą wyścigów? O marszałku Gérard i pana Dupin, to ani wspominać. Dla nich konstytucya jest prawdą, i nigdy się niepołączą z Sofistami, którzy z niej kłamstwo chcą zrobić. Teraz się okazuje, że proces więźniów politycznych staje się niepodobnym do ukończenia; amnestya staje się nieodzowną; trudno przypuścić, aby ją ogłosić dozwolono Gérardowi; lepiej że spopularyzuje tych, którzy ją za niepodobną uważali“ Publiczność paryżka, która rada się zajmuje najniebezpiecznym politycznym wypadkiem, tak się już oswoiła z częstą zmianą ministrów, że mało uwagi na ten przedmiot zwraca. Ministerstwo tak czuigodne, mówi jeden dziennik, stało się we Francyi, podobnem do zajezdnego domu, który każdy po krótkim popasie spiesznie opuszcza. Tak dalece urok

wielkości straciło. bo się każdemu zdaje, że jest na ministra przeznaczony. W salonach bawia się powtarzając dowcipne słowa (bon mot) pewnej żony ministra: „teraz jesteśmy mniej bezpieczni jak wczynie zgiełków ulicznych.“ Jeden dziennik ogłosił, iż pan Dupin powiedział o marszałku Soult, jeżeli wejdzie do ministerjum: „obetnę mu mu skrzydła, i zapobiegę, aby nie latał — (Je lui couperai les ailes, et j'en empêcherai de voler). Pan Dupin zaprzeczył tego i oświadczył w gazetach że unika wszelkich intryg o ministerstwo. Jeden dziennik paryzki radzi, dla uniknienia trudności i zachodów o ministerstwo, utworzyć radę ministrów z samych prezesów, podaje na kandydatów Soula, Sebastianiego, Molé, Thiersa, Broglię i Dekazes. Mowę króla angielskiego, jak zwykle roztrząsają paryzkie dzienniki: chwałą lub ganią, podług tego, czy Wigom, czy Torysom sprzyjają. Przyjaciele Torysów nieszczędzą dla niej nagan, bo za nadto jest w niej wiele rzeczy o reformie. Jeden dziennik życzliwy Torysom tak o niej kończy swoje uwagi: „Jeżeli taka mowa jest dziełem ministrów, którzy się nie wzniesli do wysokości obecnego stanu rzeczy; jeżeli w istocie umysły i sprawy znajdują się w takim stanie, że Torysowie zamiast myśleć o Anglii stojącej teraz w płomieniach, o pożarze parlamentu mówią; jeżeli wszystko co powiedzieli i wszystko co zamilkli, im okoliczności poddyktowały, jeżeli pod tym warunkiem żyją, że nie mogą objawić żadnego znaku życia, w takim razie,

powtarzamy, że ich położenie jest smutniejsze, jak nigdy nie sądziłśmy.“ (G. P. S)

Anglia Dnia 3 marca izba niższa oddała królowi swój adres, z odmianą przez większość głosów przyjętą mimo woli ministrów. Było tylko kilku deputowanych ministerjalnych obecnych, przeszło 200 z opozycyi. Król odpowiedział na ten adres w następnym sposobie: „Dziękuję panom za zapewnienia, które mi w tym szlachetnym i pełnym godności adresie o swej gorliwości daliście, iż pragniecie mię wspierać w poprawie instytucyi kościoła i państwa mając wzgląd na ich utrzymanie. Słyszę z żalem, iż się nie zgadzacie ze mną co do polityki, której się trzymałem, odwołując się niedawno do woli mojego ludu. Nie używałem nigdy żadnej ze swoich prerogatyw w innym celu i nigdy jej w innym nie użyję, jak tylko dla wielkiego celu dobra powszechnego, dla którego mi powierzone zostały; spodziewam się z zaufaniem, iż żaden środek zuie-rzający ku dobru ogólnemu, nie będzie wstrzymany przez tę sposobność, którą podałem moim wiernym i szlachetnym poddanym, do wolnego wyboru swoich reprezentantów.“ Odpowiedź ta jest łagodną i pełną godności. Lecz jedna okoliczność mocno zadziwiła wszystkich a ta jest następną. Król przyjął deputowanych z godnością siedząc na tronie; deputowani zaś w brew zwyczajowi dotąd przestrzegawanemu, znajdowali się w obec króla w zwyczajnym ubiorze i w bótach; zamiast przybyć w wykwia-

nych pojazdach i dworskim stroju. Sądono, że ministrowie zażądają odmiany od izby niższej, ale Robert Peel uważał za rzecz rozsądku, aby się nie kusić o to, gdyż jak sam mówił, przekonał się po dojrzałej rozwadze, że postanowienie izby niższej nie było przypadkowe, ale skutkiem przemagającej większości, której zmienić niepodobna. Gdy kilku członków z opozycji, a osobliwie p. Hume i Russel zapytali się Roberta Peel, czy wystąpi z ministeryum, gdy już izba przyjęła dwie uchwały przeciwne ministrom, on odpowiedział, że nie myśli brać jeszcze dymissyi, bo w dalszym ciągu obrad większość głosów może mu być przychylna. Zaprzeczył podobnież wieści rozgłaszane o powtórnym rozwiązaniu parlamentu, i oświadczył, że się tego kroku nigdy niechwyci — Niektóre gazety londyńskie twierdzą, że książę Wellington hr. Grey i Abeerdeen i jeszcze dwóch ministrów postanowili opuścić ministeryum, a ich miejsce mają zająć lord Stanlej, Graham i inni. — Kuryer utrzymuje ciągle że książę Wellington gotów jest rzec się swego urzędu. — Z wszystkiego co się dzieje od kilku lat w Anglii, ten pewny tylko w obecnym czasie wniosek wyciągnąć można, że reforma kościoła irlandzkiego, która była przyczyną upadku ministeryum Greja, i terazniejszym ministrom stawi nieprzełamane przeszkody, zwłaszcza że większość w izbie niższej jest im przeciwna. Zdaje się że ministeryum pod prezydencją Stanleja byłoby do tego celu najlepsze, tylko na

nieszczęście Stanlej naraził się teraz reformistom niegłosując za Aberkrombym. (G.P.S.)

Rzym. 21 lutego. Don Miguel żyje tu w oddaleniu i bardzo rzadko się pokazuje; jego odjazd zdaje się być odłożony do nieoznaczonego czasu. Interesa pieniężne tego księcia nie są tak pochlebne, jak w początkach jego przybycia sądzono. Adjutant znanego księcia Kanosy został przez rząd z kraju oddalony, ponieważ, jak mówią, w paroxyzmie szaleństwa pewnej księżniczce tu bawiącej, z pistoletem w rękę się odgrażał. Wkrótce ma nastąpić mianowanie wielu kardynałów: między kandydatami jest arcybiskup Genui.

Od dwóch miesięcy publiczność Paryzka zajmuje się nadzwyczajnym wynalazkiem. Jestto machina do robienia popiersiów, nieskończoną wyższość mająca nad rzeźbiarstwem. Ta machina zowie się *Fizyonotyp*, za pomocą którego, w kilku sekundach, już wiele popiersiów zrobiono, w obecności licznego grona osób. Fizyonotyp jest forma kruszczowa, tak delikatna i miękka jak najcieńsza gębka. To narzędzie, bardzo prostego składu, w jednej sekundzie, z większą dokładnością, jak najdoskonalszy rzeźbiarz, odciska rysy twarzy i tak wiernie, że najdelikatniejsze odcienienia twarzy, najłżejsze wruszenia duszy, w tej chwili na licach się objawiające, natychmiast chwytą i odbija. Ponieważ ten odcisk odbywa się z pomocą mechaniki, można więc mieć kilka portretów jednej osoby, których podobieństwo

będzie jednakie i niechybne. Nie można również ani pooblebić rysom twarzy, ani ich zmienić; one są więcej jak prawdziwe, są samą naturą! wyraz charakterystyczny twarzy nie ginie, i do wiernego odciśnięciu, potrzeba tylko na jedną sekundę przyłożyć twarz do tej miękkiej i delikatnej kruszczowej formy, która rysy chwytą, a potem w gipsie, porcelanie, bronzie t. p. je oddaje tak czysto, i w tylu exemplarzach, ile sobie kto życzy. Wynalazek Fyzjonotypu przywróci dawną wziętość popiersiom, którą rzeźbiarstwo straciło, dla niepewności wzięciu rysów, dla długości czasu i kosztów wielkich. — Najprostszepopiersie wymagało 14 dni czasu i kosztowało 3000 franków. Teraz bardzo prędko można mieć najdoskonalszy portret za 25 franków. Można swego popiersia lub portretu tyle otrzymać exemplarzy, ile mamy przyjaciół lub przyjaciółek, i ofiarować w podarunku w dowód przywiązania

Pamiętnik Farmaceutyczny Krakowski zawiera następujące przedmioty: Rozbiór chemiczny Kory Szakarylli przez R. N. B. Trommsdorffa. O tworzeniu się Eteru przez E. Mitscherlich. Spostrzeżenia praktyczne, na doświadczeniu długoletniem ugruntowane, a przez R. Redtel Pod-Aptekarza w Aaurau ogłoszone. O poroście morskim Caragabeen zwanym. Własności lekarskie niektórych porostów morskich, żyjących około Wenecyi przez G. D. Nardo opisane. Nanary albo

Wschodnio-Indyjska Salsaparilla. O użyciu lekarskiem kruszczyku szeroko-liściowego i Rutki albo Rutewki orliko-liściowej, przez Aptekarza Spatzier w Jägerdorf w Austrii. Ammoniak jako środek niszczący kwasy w czasie trawienia w żołądku tworzące się. Węglan Żelaza w kołowatości zalecany. Ciasto z gummy Traganku, podług przepisu Aptekarza Mouchon urządzone. Pomade vésicatoire végétale de Monsieur Bacher Chirurgien Lausanne. Rzut oka na stan i ceny rozmaitych towarów Korzennych i Aptekarskich w roku 1834 przez H. v. Bergen w Hamburgu.

Szarada.

Pierwsze płynęło i płynie,
W sławnej Europy krainie;
Drugie jeźli kto posiada,
Inym źle lub dobrze włada:
Wszystko na obszernym świecie,
Rzadko i z trudem znajdziecie.
(Znaczenie przeszłej szarady jest:
Stodoły.)

Przybyli do Krakowa. Zieliński Józef, Siemoński Gabriel, Frydrych Antoni, Moszczyńska Celestyna Hr. Stadnicki Felicyan Hr. Piotrowska Magdalena, Lange Ernst, Oberländer Ignacy z Galicyi. Ohm Fryderyk, Scholl Karol, Heinrich, z Prus.

Opuścili Kraków. Bylica Felix do Galicyi. Krenkij Henryk do Węgier. Brzegowski Kom. Obw. do Galicyi. Kamocki Antoni ob. Poltalska Einba do Polski.

Wczoraj w południe ciepła stopni 16.
Dzisiaj w południe ciepła stopni 9.